

Besluit **Accreditatiebesluit met een positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor of Science in de sociologie (academisch gerichte bachelor) van de Vrije Universiteit Brussel**

datum	Samenvattende bevindingen en overwegingen
7 juni 2016	De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming op de onderstaande elementen uit het
onderwerp	visitatierapport.
Accreditatiebesluit	
(004704)	Op 10 en 11 maart 2015 werd de Bachelor Sociologie van de VUB in het kader van een
bijlagen	onderwijsvisitatie op haar kwaliteit geëvalueerd door een commissie van onafhankelijke
4	experten. In deze samenvatting, die een momentopname weergeeft, worden de
	belangrijkste bevindingen van de commissie opgelijst.

Generieke kwaliteitswaarborg 1 – Beoogd eindniveau

De visitatiecommissie (commissie) beoordeelt het beoogd eindniveau als goed.

De bacheloropleiding Sociologie aan de VUB wordt ingericht door de Faculteit Economische en Sociale Wetenschappen en Solvay Business School (ES). De faculteitsraad bespreekt onderwijsgerelateerde onderwerpen. De opleidingsraad Sociologie werkt permanent aan de kwaliteit van de bacheloropleiding. Het hoofddoel van de opleiding is het vormen van competente onderzoekers in een sociologie die wordt beschouwd als een theorie-gestuurde empirische wetenschap. De commissie waardeert het feit dat deze visie in de lijn ligt met de algemene VUB-Onderwijsvisie. Het feit dat de opleidingen zich ook kunnen profileren binnen deze heldere VUB-doelstellingen, draagt des te meer bij aan het positieve oordeel van de commissie.

De beoogde opleidingsspecifieke leerresultaten van de bacheloropleiding passen binnen het Vlaamse kwalificatieraamwerk en het gevalideerde domeinspecifieke leerresultatenkader. In het zelfevaluatierapport wordt aangehaald dat één van de sterke troeven van de opleiding Sociologie van de VUB de stevige methodologische vorming is, gericht op het zelf uitvoeren van sociologisch onderzoek. De commissie meent dat deze visie duidelijk aanwezig is in de hoofden van het onderwijsteam, maar vindt dat dit nog explicieter gemaakt kan worden in de informele communicatie met studenten over de leerresultaten. De commissie stelt vast dat de beoogde opleidingsspecifieke leerresultaten voldoende aansluiten bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het vakgebied en de verschillende relevante beroepenvelden worden gesteld.

De commissie beoordeelt het onderwijsproces als goed.

De bacheloropleiding Sociologie van de VUB bestaat uit vier modules. Bachelormodule 1 (60 studiepunten) komt overeen met het eerste jaar van het modeltraject. Bachelormodule 2 (48 studiepunten) komt overeen met de verplichte opleidingsonderdelen van het tweede jaar van het modeltraject. Bachelormodule 3 (42 studiepunten) komt overeen met de verplichte opleidingsonderdelen van het derde jaar van het modeltraject. Bachelormodule keuze – profiel sociologische theorieën en onderzoek of minor – bevat in totaal 30 studiepunten die gespreid worden over het tweede en derde jaar. Binnen het Profiel sociologische theorieën en onderzoek volgt de student vier verplichte opleidingsonderdelen (24 studiepunten) en kiest hij/zij voor minstens 6 studiepunten opleidingsonderdelen uit het keuzeblok. Studenten kunnen ook kiezen uit negen minoren (Politieke wetenschappen; Criminologische wetenschappen; Communicatiewetenschappen; Geschiedenis; Management en beleid van de gezondheidszorg; Management, Zorg en beleid in de gerontologie; Organisatie en beleid; Sociale Geografie en Antropologie (ULB)). Er worden drie leerlijnen onderscheiden: 'Methoden en technieken', 'Algemene sociologie' en het 'Leeronderzoek'. Deze worden aangevuld met het leerblok 'Verbreiding en verdieping'. De commissie staat positief tegenover dit programma, en stelt vast dat er sinds enkele jaren meer aandacht uitgaat naar kwalitatieve methodes, vooral voor studenten die zich daarin meer willen verdiepen.

Programma, personeel en voorzieningen vormen voor de studenten een samenhangende onderwijsleeromgeving.

Wat betreft de vormgeving blijkt dat er meer afstemming tussen de werkcolleges nodig is, maar de commissie heeft vertrouwen naar de toekomst toe, gebaseerd op het feit dat de opleiding reeds aanwijsbare en goede stappen gezet heeft. Er is een verschuiving van meer docentgerichte werkvormen naar meer studentgerichte werkvormen gericht op toepassen, synthetiseren en integreren van kennis, maar deze overgang kan sneller gebeuren. De invoering van een bachelorproef in de nabije toekomst (academiejaar 2015/2016), beschouwt de commissie anderzijds als een goede ontwikkeling.

Algemeen kan gesteld worden dat de opleiding Sociologie voldoende personeel heeft om haar opdracht op een kwalitatieve manier uit te voeren, maar dat de situatie wel vrij precair is. Het beperkte aantal personeelsleden legt ook een beperking op het aantal (keuze)opleidingsonderdelen. De studenten geven wel aan dat het personeel enthousiast is om kwalitatief onderwijs aan te bieden. De commissie meent dat de nodige expertise aanwezig is. De studenten zijn ook positief over de onderwijskundige deskundigheid. Sinds het academiejaar 2014–2015 nemen alle nieuw aangestelde docenten verplicht deel aan een professionaliseringstraject. De commissie stelt bovendien tot haar genoegen vast dat alle sinds 2011 aangeworven docenten en een voltijds lid van het assistierend academisch personeel dit traject op vrijwillige basis gevolgd hebben. Daarnaast organiseert het Departement Onderwijsbeleid een regulier cursusaanbod rond diverse didactische thema's.

Het academisch personeel verwijst indien nodig studenten door naar het StudieBegeleidingsCentrum. Op opleidingsniveau staan de professoren en assistenten zelf ter beschikking van de studenten, maar de studie- en studietrajectbegeleiding gebeurt op centraal niveau, ook door het StudieBegeleidingsCentrum. Voor toekomstige studenten wordt de cursus 'kwantitatieve technieken' aangeboden om de voorkennis wiskunde bij te werken. In de brugcursus 'Klaar voor de start' wordt gewerkt aan vakoverschrijdende

Pagina 3 van 8 competenties. De studenten, alsook de commissie, zijn tevreden over deze ondersteunende voorzieningen.

De opleiding kan meer inzet plegen op het gebied van internationalisering. Ook kan de betrokkenheid vanuit het werkveld en de terugkoppeling vanuit het beroepenveld worden verbeterd.

Generieke kwaliteitswaarborg 3 – Gerealiseerd eindniveau

De commissie beoordeelt het gerealiseerde eindniveau als goed.

Het opleidings specifieke toetsbeleid gaat uit van de VUB-visie op evalueren. Concreet sturen vijf principes het evaluatiebeleid: congruentie, combinatie, communicatie, constructie, context. De studenten geven aan dat voor hen altijd duidelijk is wat er van hen verwacht wordt en krijgen regelmatig feedback op hun prestaties. Docenten bekijken individueel de resultaten van de onderwijs-e-valuatie over de examens en passen het examen aan. Verschillende docenten stellen een toetsmatrijs op met antwoord- en/ of verbeterseutels. De commissie meent dat hiermee de transparantie, betrouwbaarheid en validiteit van de beoordeling in orde is. Ook meent de commissie een toereikende variatie in het toetsingsgebeuren te zien.

De commissie waardeert de keuze om een bachelorproef in te voeren. In het hervormde 'Werkcollege bachelorproef' zal de focus volledig komen te liggen op het onder begeleiding schrijven van een wetenschappelijke paper. De evaluatie van de paper gebeurt eveneens door het verantwoordelijke AAP-lid op basis van een evaluatiedocument voor papers.

Het studierendement van de bacheloropleiding bedraagt voor de 5 laatste jaren gemiddeld 62%. Het gemiddeld studierendement van de generatiestudenten ligt tijdens de periode 2008–2013 op 52%. Het percentage afgestudeerden van de bacheloropleiding bedraagt voor de instroomcohortes 2008 tot en met 2010, net als voor de andere instellingen, 35%. Het aantal studenten dat hun bachelordiploma binnen de 3 academiejaren behaalde zit in stijgende lijn: van 16% in 2008 tot 33% in 2010 (gemiddeld 26%). De commissie beschouwt deze rendementcijfers als aan de lage kant. De meeste studenten stromen na de bacheloropleiding niet door naar de arbeidsmarkt, maar naar de masteropleiding. Het invoeren van een bachelorproef zal nog een extra positieve invloed hebben op de voorbereiding van de studenten op de masteropleiding. Het gerealiseerd eindniveau komt overeen met het beoogd niveau.

Eindoordeel commissie

De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding Bachelor of Science in de sociologie (academisch gerichte bachelor) voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen. Ze beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als goed.

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van de commissie.

Bevindingen NVAO

- Het visitatierapport is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Kader voor de opleidingsaccreditatie 2de ronde (8 februari 2013);
- De commissie heeft voor de externe beoordeling het visitatieprotocol gevolgd zoals vastgesteld door de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (augustus 2013);
- Het visitatierapport geeft inzicht in de samenstelling van de commissie;
- Het visitatierapport bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

Besluit¹

betreffende de accreditatie van de Bachelor of Science in de sociologie (academisch gerichte bachelor) van de Vrije Universiteit Brussel.

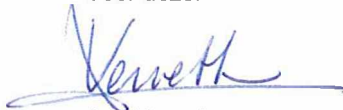
De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van de Codex Hoger Onderwijs, in het bijzonder de artikelen II.133-II.149, besluit de NVAO accreditatie te verlenen aan de opleiding Bachelor of Science in de sociologie (academisch gerichte bachelor) georganiseerd door de Vrije Universiteit Brussel. De opleiding wordt aangeboden te Brussel zonder afstudeerrichtingen. De kwaliteit van de opleiding is goed.

De accreditatie geldt vanaf 1 oktober 2016 tot en met 30 september 2024.

Den Haag, 7 juni 2016

De NVAO
Voor deze:

Ann Verreth
(vicevoorzitter)

¹ Het ontwerp van accreditatiebesluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren. Bij e-mail van 20 mei 2016 heeft de instelling laten weten geen opmerkingen te hebben.

Pagina 5 van 8 **Bijlage 1: Globale oordelen NVAO**

De onderstaande tabel geeft per generieke kwaliteitswaarborg het globaal oordeel van de NVAO weer, alsook het eindoordeel.

Generieke kwaliteitswaarborg

Oordeel	
1. Beoogd eindniveau	Goed
2. Onderwijsproces	Goed
3. Gerealiseerd eindniveau	Goed
Eindoordeel opleiding	Goed

Naam instelling	Vrije Universiteit Brussel
Adres instelling	Pleinlaan 2 B-1050 ELSENE België
Aard instelling	ambtshalve geregistreerd
Naam associatie	Universitaire Associatie Brussel
Naam opleiding (Graad, kwalificatie, specificatie)	Bachelor of Science in de sociologie
Niveau en oriëntatie	academisch gerichte bachelor
Bijkomende titel	geen
Opleidingsvarianten: – Afstudeerrichtingen – Studietraject voor werkstudenten	– Geen – ja, uitdovend vanaf 2014-2015
Onderwijstaal	Nederlands
Vestiging(en) opleiding	Brussel
Studieomvang (in studiepunten)	180
Vervaldatum accreditatie, tijdelijke erkenning of erkenning nieuwe opleiding	30 september 2016
Academieja(a)r(en) ² waarin opleiding wordt aangeboden	2015 - 2016
(Delen van) studiegebied(en)	politieke en sociale wetenschappen
ISCED benaming van het studiegebied	Social sciences, business and law - Sociology and cultural studies

² Betreft het lopende academiejaar, op het ogenblik van de accreditatieaanvraag

1. Kennis hebben van en inzicht hebben in de basisbegrippen en theorieën van de politieke wetenschappen, en/of de sociologie en hoe deze zich ontwikkeld hebben.
2. Kennis hebben van en inzicht hebben in de onderzoeksdesigns en methoden van sociaalwetenschappelijk onderzoek.
3. Maatschappelijke vraagstukken kunnen kaderen vanuit een sociaal wetenschappelijk denkkader.
4. Kennis van en inzicht hebben in maatschappelijke structuren, institutionele raamwerken en processen van besluit- en beleidsvorming binnen politieke en/of sociale structuren.
5. Een basiskennis bezitten van denkkaders en kerninzichten van relevante hulpwetenschappen.
6. Onder begeleiding een maatschappelijk en/of sociaal-wetenschappelijk probleem vatten in een wetenschappelijke probleemstelling met onderzoeksvraag en deze laatste beantwoorden conform wetenschappelijke criteria.
7. De bekomen resultaten weergeven in een tekst van beperkte omvang en deze op wetenschappelijk verantwoorde wijze presenteren aan vakgenoten.
8. Onder begeleiding relevante bronnen en onderzoeksliteratuur over een specifiek onderzoeksthema vinden en correct verwerken.
9. Vaardigheden hebben in mondelinge en schriftelijke argumentatie en rapportering.
10. Onder begeleiding genuanceerd en kritisch reflecteren over beleids-of maatschappelijke ontwikkelingen en daarover een beredeneerd standpunt ontwikkelen.
11. Over de vereiste communicatieve en sociale vaardigheden beschikken om een bijdrage aan teamwerk te leveren.

Datum validatie: 13 oktober 2014

Voorzitter:

- Prof. em. dr. Jules L. Peschar, emeritus hoogleraar onderwijssociologie, basiseenheid Sociologie, Rijksuniversiteit Groningen;

Leden:

- Prof. dr. Jeroen Winkels, Directeur ITS, Radboud Universiteit Nijmegen, Vice-voorzitter van het College van Bestuur, Radboud Universiteit Nijmegen;
- Prof. dr. Marc Vermeulen, hoogleraar sociologie, Tilburg University en aan Open Universiteit Nederland;
- Prof. em. dr. Mart-Jan de Jong, emeritus hoogleraar sociologie, Roosevelt Academy University College;
- Liesbeth Maene, studente Bachelor in de Politieke Wetenschappen en Sociologie, Katholieke Universiteit Leuven (student-lid).
- Chana De Wilde, studente Master of Science in de Sociologie, Universiteit Gent (student-lid)

De commissie werd ondersteund door Jasper Stockmans, secretaris.